

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 11C/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201842
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5319201842.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD. v spore žalobcu: S. K., J.. XX.XX.XXXX, bytom H., E. XXXX, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, Čadca proti žalovanému: Slovenská republika, zast. Generálnou prokuratúrou SR, Štúrova 2, Bratislava, IČO: 00166481, o náhradu škody 5.144,45 € takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi škodu vo výške 5.144,45 € do 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanej strane v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podanou žalobou zo dňa 9.7.2019 domáhal sa voči žalovanej zaplata sumy 5.144,45 € spolu s náhradou trov konania v rozsahu 100 % na tom skutkovom základe, že dňa 2.11.2012 bolo uznesením OR PZ Č., odboru kriminálnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality, Č.: Q.-XXX/OEK-U.-XXXX voči jeho osobe vznesené obvinenie pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. a) vtedy účinného Trestného zákona. Proti citovanému uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 5.11.2012 podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Č. K. XXX/XXXX-XX zo dňa 26.11.2012 zamietnutá ako nedôvodná. Následne dňa 19.12.2013 podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Č. v predmetnej veci obžalobu sp. zn. K. XXX/XXXX-XX pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona. Dňa 26.9.2017 Okresný súd Čadca rozhodol rozsudkom 2T/146/2013, v zmysle ktorého bol žalobca pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona odsúdený podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol zaradený na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia s povinnosťou nahradiť poškodenému - spoločnosti X.-F., N..V..Q., K. Č.. XXX škodu vo výške 41.322,95 €. Proti uvedenému rozsudku žalobca podal odvolanie do zápisnice z hlavného pojednávania do výroku o vine, treste, náhrade škody. Dňa 24.5.2018 Krajský súd v Žiline rozsudkom 3To/11/2018 zrušil rozsudok Okresného súdu v Čadci sp. zn. 2T/146/2013 zo dňa 26.9.2017 a žalobcu spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo preukázané, že skutok spáchal on. Na základe uvedeného rozsudku Krajského súdu v Žiline žalobca so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím obrátil sa 12.3.2019 na Generálnu prokuratúru SR ako orgán, ktorý koná v mene štátu vo veciach náhrady škody spôsobenej orgánom verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Generálna prokuratúra SR zastáva názor, že trestné stíhanie voči žalobcovi bolo vedené legitímne, pričom štátu nie je možné uprieť legitímny záujem na

vedení trestného stíhania konkrétnej osoby, ak tu bolo dôvodné podozrenie v prípravnom konaní zo spáchania trestného činu. Žalobca bezúspešne žiadal v písomnej výzve Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorá mu vznikla na trovách právneho zastúpenia, na ktoré má nárok podľa § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. Celková výška spôsobenej škody predstavuje 5.144,45 €, táto mu vznikla ako nárok v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., bola vyfakturovaná a následne zaplatená advokátskej kancelárii ako trovy právneho zastúpenia.

2. Žalobca poukázal na tú skutočnosť, že zákon o náhrade škody výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na správnosť postupov orgánov činným v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samostatný výsledok trestného stíhania. V prípade, že obžalovaný bol oslobodený spod obžaloby, súdna judikatúra má za to, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (rozhodnutie NS SR 3Cdo 194/2010). V prípade, že obžalovaný bol oslobodený spod obžaloby má súdna judikatúra Najvyššieho súdu za to, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Objektívna zodpovednosť štátu bez zreteľa na zavinenie je daná a štát sa je nemôže zbaviť. Skutočnosť, ktorá zakladá v tomto prípade nárok na náhradu škody je vydanie nezákonného rozhodnutia a to uznesenia vyšetrovateľa OR PZ Č., odboru kriminálnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality Č. K., Č.:Q.-XXX/OEK-U.-XXXX zo dňa 2.11.2012, ktorým bolo vznesené obvinenie vo vzťahu k žalobcovi pre zločin krádeže. Na základe uvedeného žiadal žalobca, aby súd žalobe vyhovel v celom rozsahu.

3. Generálna prokuratúra SR vo vyjadrení k podanej žalobe, ktoré bolo súdu doručené dňa 25.9.2019 nárok žalobcu v celom rozsahu neuznala a žiadala ho zamietnuť, pretože nepreukázal svoje tvrdenia o existencii nezákonného rozhodnutia. Tento označil za nezákonné rozhodnutie, od ktorého odvodzuje svoj nárok na náhradu škody uznesenie vyšetrovateľa OR PZ Č., odboru kriminálnej polície sp. zn. Č.:Q.-XXX/OEK-U.-XXXX zo dňa 2.11.2012 o vznesení obvinenia voči jeho osobe, pretože celé trestné konanie skončilo rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/11/2018 zo dňa 24.5.2018, ktorým bol spod obžaloby oslobodený. Žalovaná mala za to, že neskoršie rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby v žiadnom prípade nezakladá záver o tom, že uznesenie o vznesení obvinenia voči jeho osobe bolo nezákonné. Nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z., nanajvýš konštrukcia predkladaná žalobcom je v rozpore so samotným znením zákona, pretože je zrejmé, že tento zákon vymedzuje striktné a jednoznačne, aké rozhodnutie možno považovať za nezákonné a to iba právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. V právnom poriadku SR neexistuje zákon, ktorý by za orgán príslušný na zmenu, zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia orgánu činného v trestnom konaní určoval súd. Súd teda v tomto prípade nemôže byť príslušným orgánom na zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia v zmysle § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. a už vôbec nie extenzívnym výkladom tohto zákona, ktorý je vzhľadom na znenie citovaného zákonného ustanovenia vylúčený. Jeho výklad je o to viac neprípustný, že zákon č. 514/2003 Z.z. stojí na prísnej absolútnej objektívnej zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu, preto rozširovanie skutkový podstat, ktoré sú základom pre priznanie nároku na náhradu škody by bolo zásahom súdnej moci do tvorby práva, ktorá v právnom poriadku Slovenskej republiky nie je zverená súdom, ale zákonodarnej moci. Je vecou zákonodarcu, aby do znenia zákona pojal právnu úpravu takejto konštrukcie nezákonného rozhodnutia a stanovil jej zákonný rámec. Uznesenie o vznesení obvinenia tak nie je nezákonným z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa v neskorších štádiách trestného konania z rôznych dôvodov nepotvrdí (II. ÚS 163/2013). Iný záver by nepochybne viedol k popretiu základnej ústavnej zásady o prezumpcii nevinu, k popretiu účelu samotného trestného konania, resp. jeho časti prípravného konania, ktoré by fakticky stratilo svoj význam a viedlo by k záveru o tom, že stíhať možno len osoby, ktorých vina je v čase vznesenia obvinenia bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Predpoklady pre vydanie rozhodnutia o vznesení obvinenia a rozsudku o vine, resp. nevine obvineného upravuje Trestný poriadok

ako základná procesná norma trestného práva, ktorá logicky a systematicky nadväzuje na ústavný rámec trestného konania. Kým rozhodnutie o vznesení obvinenia má svoj základ v prijatí odôvodneného záveru o tom, že trestný čin spáchala určitá osoba, ktoré však v žiadnom prípade nemožno stotožniť so záverom o vine tejto osoby, odsudzujúci, resp. oslobodzujúci rozsudok má svoj základ v závere súdu o vine, resp. nevine tejto osoby a to v prípade uznania viny bez akýchkoľvek pochybností. Z daného vyplýva, že na každé z týchto rozhodnutí kladie zákon iné nároky. Kým pri vznesení obvinenia postačuje dôvodné podozrenie o spáchaní trestného činu určitou osobou, pri rozhodnutí o vine musí byť vina obžalovaného preukázaná bez akýchkoľvek pochybností. Orgány činné v trestnom konaní majú zákonnú povinnosť stíhať osobu, ktorá je dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu, preto pri vznesení obvinenia je prípustná istá miera pochybnosti o spáchaní tohto skutku obvineným, pričom uvedené je predmetom ďalšieho vyšetrovania, ktoré predstavuje najvýznamnejšiu časť prípravného konania. Zákon predpokladá ako ďalšie štádium trestného konania konanie pred súdom, v ktorom je súd ako jediný Ústavou SR a zákonom zmocnený orgán rozhodujúci o vine, resp. nevine obvineného. Napriek tomu, že sú známe rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, z ktorých bol prijatý záver o tom, že v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia má oslobodzujúci rozsudok rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, k čomu dospeli k tzv. extenzívnym výkladom zákona č. 514/2003 Z.z. S takýmto záverom nie je možné súhlasiť, pretože popiera základný účel trestného konania a vytvára neprípustný nátlak súdnej moci na činnosť orgánov činných v trestnom konaní. Sankcionovanie orgánov činných v trestnom konaní civilnými súdmi za ich činnosť uskutočňovanú na základe a v medziach zákona je preto neprípustným zásahom do ich právomoci. Podľa článku 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní Ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou, podľa článku 7 ods. 2 a 5 zákona je dôvodné, aby súd vzal vyššie uvedené do úvahy a nasledoval bezvýhradne tieto rozhodnutia. Keďže pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným rozhodnutím je potrebné súčasné splnenie troch kumulatívnych podmienok, t.j. existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi namietaným rozhodnutím a vznikom škody, pričom v tomto prípade nie je splnená základná z podmienok, a to existencia nezákonného rozhodnutia, nie je daný základ nároku uplatňovaného žalobcom, z ktorého dôvodu žiada návrh zamietnuť v celom rozsahu.

4. Žalobca zaujal stanovisko k vyjadreniu žalovanej podaním zo dňa 8.10.2019. Zdôraznil, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ide o objektívnu zodpovednosť štátu za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát sa takejto zodpovednosti nemôže zbaviť. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4M Cdo 15/2009 zo dňa 18.8.2010, ktoré konštatuje, že rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Taktiež z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/194/2010 zo dňa 30.3.2011 vyplýva, že zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Pre správnu interpretáciu zákona nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale je potrebné z hľadiska systematického výkladu objasňujúceho obsah právnej normy vo vzájomných súvislostiach s inými právnymi normami dospieť k záveru, že pokiaľ ustanovenie § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. je umiestnené vo 4. časti označenej ako Spoločné ustanovenia, prichádza do úvahy jeho praktické uplatnenie aj v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktorej podmienky upravuje § 6 tohto zákona. Z hľadiska teleologického výkladu vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle Čl. 46 ods. 3 Ústavy SR nemožno lipnúť na formálnom zrušení tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť postupov orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania, a to skutočnosť, že

občan čin nespáchal a trestné stíhanie, ktoré sa proti nemu vedie, nemalo byť začaté, a teda v rámci spoločnosti utrpel ujmu, ktorú by ako poškodený mal mať nahradenú. Tieto názory prijal Najvyšší súd rozhodnutím sp. zn. 4M Cdo/15/2009 zo dňa 18.8.2010 v dôsledku mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom, či zastavenie trestného stíhania, postúpenie veci inému orgánu alebo oslobodzujúci rozsudok majú podľa § 6 ods. 1 cit.zákona rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k takýmto rozhodnutiam došlo, pretože sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Žalobca má za to, že žaloba bola podaná v celom rozsahu dôvodne a žiadal, aby súd jej vyhovel.

5. V rámci dupliky zo dňa 16.10.2019 žalovaná nad rámec už uvedených skutočností poukázala na nález Ústavného súdu SR č.k. II.ÚS 163/2013, ktorým argumentovala Generálna prokuratúra SR v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody. Uvedeným nálezom Ústavný súd SR konštatoval, že vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. odporujúce zákonu iba z toho dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Na vznesenie obvinenia stačí vyšší stupeň pravdepodobnosti, ktorý však musí byť zistenými skutočnosťami dostatočne odôvodnený, avšak nie je potrebné, aby trestná činnosť bola spoľahlivo preukázaná ako v prípade obžaloby. Je absolútne bežnou praxou, že sa vznáša obvinenie konkrétnej osobe, ak je vyšetrovaním zistený určitý vyšší stupeň pravdepodobnosti, že sa mohla skutku táto osoba dopustiť a následne sa vedie vyšetrovanie, ktoré má uvedenú skutočnosť buď potvrdiť alebo vyvrátiť. Pokiaľ ide o etapu trestného konania, ktorým je prípravné konanie, tak kompetencie prokurátora vo vzťahu k uplatneniu zásady in dubio pro reo nie sú dané. Vyplýva to nielen z trestného poriadku, ale aj z ustálenej judikatúry súdov, z ktorej vyplýva, že prokurátor je povinný podať obžalobu aj vtedy, keď si dve skupiny dôkazov odporujú a rozpory nemožno odstrániť, pretože ďalšie dôkazy sa už nedajú zaobstarať dostupnými prostriedkami. Je tiež významnou skutočnosťou, či súd obžalobu v ďalšom konaní prijme a nariadi vo veci hlavné pojednávanie alebo ju odmietne a vráti prokurátorovi. Správnou konštrukciou, ktorú uvádza žalobca, kedy oslobodením obžalovaného má automaticky nastať následok, ktorým je nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia sa vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti nie je možné stotožniť.

6. Vykonaným dokazovaním a to vyjadrením právneho zástupcu žalobcu, poverenej zástupkyne žalovanej, oboznámením sa listinných dôkazov v konaní 11C/4/2019, pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/146/2013, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku, vyčíslením trov obhajoby vrátane príloh tvoriacich preukázanie vynaložených skutočne zaplatených trov súd mal zistený tento skutkový stav:

Právna zástupkyňa žalobcu zotrvala na podanej žalobe v celom rozsahu v zmysle jej písomného vyhotovenia s poukazom aj na vyjadrenie k replike žalovanej strany v nadväznosti na dôkazy, ktoré v konaní boli predložené.

7. Zástupkyňa žalovanej strany zotrvala na svojich písomných vyjadreniach vo vzťahu k žalobnému návrhu, ktorý žiadala zamietnuť z dôvodov uvedených v písomnom vyhotovení vyjadrenia.

8. Uznesením Č.:Q.-XXX/OEK-U.-XXXX zo dňa 2.11.2012 bolo vznesené obvinenie voči žalobcovi pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. a) vtedy účinného Trestného zákona. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 5.11.2012 žalobca podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Č. K. XXX/XXXX-XX zo dňa 26.11.2012 zamietnutá ako nedôvodná.

9. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Č. podala 19.12.2013 obžalobu pod sp. zn. K. XXX/XXXX-XX na žalobcu pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona.

10. Okresný súd Čadca rozsudkom 2T/146/2013-933 rozhodol o obžalobe Okresnej prokuratúry Čadca, ktorým rozsudkom žalobcu pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona odsúdil podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace. Podľa § 48 ods. 2

písm. a) Trestného zákona súd zaradil odsúdeného na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia s povinnosťou nahradiť poškodenému - spoločnosti X.-F., N..V..Q., N. K. XXX podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku škodu vo výške 41.322,95 €.

11. V dôsledku podaného odvolania žalobcom do výroku o vine, treste a náhrade škody Krajský súd v Žiline dňa 24.5.2018 rozsudkom 3To/11/2018-1016 zrušil rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/146/2013-933 zo dňa 26.9.2017 a na základe § 322 ods. 3 žalobcu oslobodil podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal žalobca. Poškodená spoločnosť X.-F., N..V..Q., so sídlom K. Č.. XXX bola odkázaná podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku na civilné konanie. Žalobca žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím zo dňa 12.3.2019 obrátil sa na žalovanú Generálnu prokuratúru SR ako orgán, ktorý koná v mene štátu vo veciach náhrady škody spôsobenej orgánom verejnej moci podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Žalovaná strana nárok žalobcu v zmysle odpovede zo dňa 17.5.2019 neuznala z dôvodov legitímneho vedenia trestného stíhania proti žalobcovi, pretože štátu nie je možné uprieť legitímny záujem na vedení trestného stíhania konkrétnej osoby, ak tu bolo dôvodné podozrenie v prípravnom konaní zo spáchania trestného činu. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom patrí medzi základné práva, ktorých dostupnosť podľa Čl. 51 ods.1 Ústavy SR je odkázaná na zákon č. 514/2003 Z.z. Náhrada škody sa neposkytuje automaticky každému, voči komu orgán verejnej moci porušil jeho ochranu priznanú právnym poriadkom, ale iba tomu, u ktorého sú splnené všetky predpoklady uvedené v zákone č. 514/2003 Z.z. Oslobodenie obžalovaného spod obžaloby nemá automaticky za následok nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia v nadväznosti aj na nález Ústavného súdu SR č.k. II.ÚS 163/2013 z 13.11.2013. Za nezákonné možno považovať len také rozhodnutie, ktoré nemalo zákonný podklad už v čase jeho vydania a nie také rozhodnutie, ktoré bolo v čase jeho vydania zákonným rozhodnutím a ani neskôr nebolo pre nezákonnosť zrušené alebo zmenené, resp. jeho nezákonnosť nebola žiadnym príslušným orgánom verejnej moci ani inak konštatovaná (napr. v odôvodnení iného rozhodnutia). Štát zodpovedá za nezákonné rozhodnutie a nie za výsledok trestného konania. Z dôkaznej situácie, ktorá bola zabezpečená v rámci prípravného konania vyplýva, že v danom prípade existoval celý rad nepriamych dôkazov, ktorý svedčil o vysokej pravdepodobnosti záveru o tom, že predmetný skutok spáchal S. K., ktorý jestvovanie uvedeného podozrenia v ničom nerozptýlil a počas celého prípravného konania nedošlo k naplneniu podmienok na vydanie rozhodnutia podľa § 215 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, to znamená, že by bolo nepochybne preukázané, že skutok nespáchal obvinený. Svedčí o tom rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/146/2013 z 26.9.2017. Krajský súd rozsudkom z 24.5.2018 č.k. 3To/11/2018 oslobodil S. K. spod obžaloby s použitím zásady in dubio pro reo, teda že nebolo bez akýchkoľvek pochybností dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

12. Podľa vyúčtovania trov právneho zastúpenia Advokátskou kanceláriou JUDr. S. I. zo dňa 7.6.2018 adresovaného žalobcovi boli žalobcovi v súvislosti s právnym zastupovaním v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 2T/146/2013 vyúčtované trovy právnej pomoci spolu vo výške 5.144,44 €.

13. Podľa pokladničného dokladu Advokátskej kancelárie JUDr. S. I. dňa 7.11.2012 žalobca uhradil 700,- €, dňa 15.1.2013 sumu 500,- €, 3.7.2013 sumu 400,- €, 15.8.2013 sumu 200,- €, 22.11.2013 sumu 200,- €, 21.5.2014 sumu 400,- €, 3.6.2014 sumu 409,54 €, 28.10.2014 sumu 200,- €, 23.2.2015 sumu 200,- € a ďalej 5.6.2015 sumu 300,- €, 28.6.2016 sumu 100,- €, 1.7.2016 sumu 348,91 €, 8.11.2016 sumu 124,74 €, 12.2.2018 sumu 517,15 €, 11.6.2018 sumu 544,10 €.

14. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. upravujúci zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012 - štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. - zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012

1) Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

e) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. - právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. - ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. - právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. - Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. - ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. - uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 18 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. - náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. - súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 255 ods. 1 CSP - súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. V súdnej veci žalobca sa domáhal voči žalovanej zaplatať istiny vo výške 5.144,45 € z titulu nároku na náhradu škody zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím vydaným v trestnom konaní, a to uznesením vyšetrovateľa OR PZ Č., odboru kriminálnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality Č., Policajného zboru, Č.:Q.-XXX/OEK-U.-XXXX zo dňa 2.11.2012.

16. Žalobcovi v konaní v zmysle vzneseného obvinenia uznesením svedčí aktívna legitímácia. Pasívna legitímácia v konaní svedčí Slovenskej republike, keďže predmetom konania je nárok zo zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákonného ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f) Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorú žalobca v podanej žalobe označil ako orgán konajúci v menej žalovanej.

17. Žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzuje od uznesenia o vznesení obvinenia OR PZ Č., odbor kriminálnej polície, oddelenie ekonomickej kriminality zo dňa 2.11.2012, Č.:Q.-XXX/OEK-U.-XXXX, ktorým bolo voči jeho osobe vznesené obvinenie za zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. a) účinného Trestného zákona, vo vzťahu ku ktorému žalobca podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Č. K. XXX/XXXX zo dňa 26.11.2012 zamietnutá ako nedôvodná a následne podaná obžaloba vo vzťahu k žalobcovi sp. zn. K. XXX/XXXX pre zločin krádeže v zmysle vtedy platných ustanovení Trestného zákona. Na základe vykonaného dokazovania Okresný súd Čadca dňa 26.9.2017 rozsudkom 2T/146/2013-933 odsúdil žalobcu pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a pre prečin poškodzovania cudzej veci, podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace so zaradením na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, ako aj s povinnosťou nahradiť poškodenej spoločnosti X.-F., N.V.Q..., K. XXX škodu vo výške 41.322,95 €. Krajský súd v Žiline rozsudkom 3To/11/2018-1016 zo dňa 24.5.2018 zrušil rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/146/2013 zo dňa 26.9.2017 a žalobcu oslobodil spod obžaloby v zmysle zásady in dubio pro reo.

18. Súd sa zaoberal tým, či oslobodenie spod obžaloby môže mať z hľadiska § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, keďže zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia spod obžaloby neupravuje. Systematickým a logickým výkladom citovaného § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. a jeho porovnaním s § 7 a 8 zákona č. 514/2003 Z.z. je potrebné vyvodiť záver, že zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby majú v zmysle § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, a to preto, že predpoklad k spáchaniu trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia nebol potvrdený s výnimkou dôvodov uvedených v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré je potrebné aplikovať analogicky, pretože jednoznačne vymedzujú prípady, kedy poškodený právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe a treste nemá (ide o tzv. negatívne vymedzenie). Zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby má rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia a nič na tom nemení skutočnosť, že k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie nedošlo. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. V tomto smere, kedy obžalovaný bol spod obžaloby oslobodený má súdna prax za to, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadné právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. V súlade s ustálenou súdnou praxou, teda štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného stíhania. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých skorších rozhodnutiach, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zrušeného zákona č. 58/69 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Rozhodovanie súdov podľa tohto zákona sa ustánilo na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený má právo na náhradu škody spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia (R35/1991). Na podstate týchto právnych záverov zotrvala súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil, ale rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. V tomto smere súd poukazuje i na závery nálezu Ústavného súdu SR II.ÚS 25/2011-33. Zo všetkých uvedených dôvodov preto, keďže ako bolo uvedené rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Obrana žalovanej strany, že neskoršie rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby v žiadnom prípade nezakladá záver o tom, že uznesenie o vznesení obvinenia voči jeho osobe bolo nezákonné, je nedostatočná a právne irelevantná. Z uvedeného neobstojí argumentácia žalovanej, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila (nález Ústavného súdu SR č.k. II.ÚS 163/2013). Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie, či porušenie právnej povinnosti konkrétnym orgánom verejnej správy. Pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej vznesením obvinenia a trestným stíhaním rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť má nielen zastavenie trestného stíhania, ale aj oslobodenie spod obžaloby, pretože sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným.

19. Ďalším predpokladom vzniku zodpovednosti štátu je vznik a existencia škody. Zákon č. 514/2003 Z.z. definíciu škody neobsahuje, je preto potrebné pri jej výklade vychádzať aj z ustanovení Občianskeho zákonníka, a potom škodu možno charakterizovať ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým finančných prostriedkov, ak nedôjde k naturálnej reštitúcii. Skutočná škoda je ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo potrebné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predchádzajúceho stavu.

20. Vyúčtovaním trov právneho zastúpenia žalobcu zo dňa 7.6.2018 mal súd preukázané, že v súvislosti s trestným konaním vedeným proti žalobcovi ako obvinenému boli obhajcom žalobcu vyúčtované žalobcovi trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 5.144,44 €. Uvedené trovy žalobca podľa predložených príjmových pokladničných dokladov Advokátskej kancelárie JUDr. S. I. obhajcovi uhradil. Danú skutočnosť súd mal nesporne preukázanú z príjmových pokladničných dokladov zo dňa 7.11.2012, kedy uhradil 700,- €, 15.1.2013 kedy uhradil 500,- €, 3.7.2013 uhradil 400,- €, 15.8.2013 uhradil 200,- €, 22.11.2013 uhradil 200,- €, 21.5.2014 uhradil 400,- €, 3.6.2014 uhradil 409,54 €, 28.10.2014 uhradil 200,- €, 23.2.2015 uhradil 200,- €, 5.6.2015 uhradil 300,- €, 28.6.2016 uhradil 100,- €, 1.7.2016 uhradil 348,91 €, 8.11.2016 uhradil 124,74 €, 12.2.2018 uhradil 517,15 €, pričom súd zdôrazňuje, že výška náhrady škody uplatňovaná v súdnej veci stranami v konaní nebola namietaná a zo strany žalovanej neboli vznesené žiadne námietky smerujúce k spornosti výšky uplatneného nároku.

21. Uvedená škoda spočívajúca v úhrade trov za poskytnutú právnu pomoc obhajcovi vo výške 5.144,44 € pri uplatnení nároku na predbežné prerokovanie bola v priamej príčinnej súvislosti s uznesením, ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie. Súd tak mal preukázanú i priamu a bezprostrednú príčinnú súvislosť medzi uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 2.11.2012 a vzniknutou škodou. Na základe vyššie uvedených dôvodov v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd žalovanú zaviazal k povinnosti uhradiť žalobcovi istinu vo výške 5.144,45 €.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 CSP a to tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože v konaní bol plne úspešný. O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p. ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.